HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מצוה לשפשף. תימה אמאי צריך לשפשף והא מסתמא קיימא לן [1] כרבנן דר"א דאסור לאחוז באמה ואמרו ליה רבנן והלא ניצוצות ניתזין על רגליו וכו' אלמא דכשאוחז באמה אין ניצוצות ניתזין על רגליו וי"ל דעפ"כ אי אפשר שלא יהו מעט ניתזין על רגליו דזימנין מישתלי ולאו אדעתיה לאחוז באמה עד לבסוף אי נמי דרבנן מודו לבסוף לדברי ר"א תדע דבפ' כל היד (נדה דף יג.) פריך אשמואל דאמר ליה לרב יהודה שיננא אחוז באמה והתניא ר"א אומר כל האוחז וכו' וכן בפרק כירה (שבת דף מא.) ואי רבנן פליגי מאי פריך מיהו יש לדחות זה דאפילו רבנן לא שרו אלא שלא יוציא לעז על בניו הא לאו הכי לא וההיא דכירה לאו משום הכי הוה והא דרב יהודה אאיגרא הוה קאי ומשמיע למטה וליכא למימר משום ניצוצות אלא משום לכלוך הכותל ומשום האי מילתא לא הוו שרו רבנן מיהו יש להביא ראיה מדאמרינן פרק כילד מבדרכין (ברכות דף מ.) אין מי רגליים כליס אלא בישיבה ובעפר תיחוח אפילו בעמידה וכו' אבל אוחז באמה לא קאמר דאע"ג דמסתמא כמו כן כליס ואמרינן נמי בפרק כל היד (נדה דף נח:) ג' שנאתי וכו' והשיב אוחז באמה ומשמיע ולא הוזכר שם ר"א אלא ש"מ דחזרו רבנן והודו לר"א ואע"ג דלא אשכחן בהדיא לא במשנה ולא בברייתא אחזרו יש לומר כן וה"נ אשכחן בפרק כל היד (שם דף יג:) אמילתא אחריתי דקאמר ר' טרפון תקלץ ידו על טיבורו פי' על שגגע באמתו אמרו לו יש לו קוץ לא יטלנו משמע דרבנן שרו אפילו בלא קוץ אלא דהוו מקשי ליה אודי לן מיהת ביש לו קוץ ובמתני' דהתם באנשים תיקלץ ומסתמא אתיא נמי כרבנן דאין סברא לאוקומיה כר"ט אלמא דחזרו בהן אע"ג דלא אשכחן לה בהדיא וא"ת וכיון דמצוה לשפשף ויש תקנה לשפשף מאי קא פריכי ליה רבנן לר"א אין לו מקום גבוה ואין לו עפר תיחוח מאי אמר להם מוטב יוציא לעז על בניו שהן ממזרים ואל ירמה רשע שעה אחת לפני המקום ואמאי לא אמר להו מצוה לקמן לשפשף וי"ל אם לא יאחוז באמה בלא אז יהיה רוב ניצוצות ניתזים על רגליו ואפילו אם משפשף יהא ניכר ויוציא לעז על בניו וגם יש לו טורח לשפשפן הכל ומיגיה [2]: **אין אדם נכנס לעבודה אפילו טהור עד שהוא טובל.** לאו דוקא לעבודה אלא אפילו לשחיטה דלאו עבודה היא מוכח לקמן דבעי טבילה ואפילו בלאו עבודה רק שנכנס לעזרה וכן מוכיח בירושלמי דקאמר לא סוף דבר לעבודה אלא אפילו שלא לעבודה וכן מוכח לקמן כמו שאפרש בסמוך:

ומה המשנה בין קדש לקדש בו'. תימה לי איכא למפרך מה להתם שכן רולה לעבוד עבודה אבל בטהור הנכנס שלא לעבודה מניין וי"ל דודאי הק"ו אינו אלא בטהור הנכנס כדי לעבוד אלא דמדרבנן גזרו אפילו בנכנס שלא לעבוד גזירה שמא יעבוד וא"ת אכתי ליפרך מה ליום הכפורים כשהוא משנה מקודש לקודש שכן טובל במקום קדוש די"ל דבשאר ימות השנה נמי יטבול במקום קדוש מהאי דינא אבל קשה אם כן כי קאמר בסמוך במאי קא מיפלגי ליטמא דבהא פליגי דלבן זומא טביל במקום קדוש ולר' יהודה לא ועוד דאכתי איכא למפרך מה ליום הכפורים שהוא חמור שלא הוכשרה עבודת יום בכהן הדיוט אלא בכהן גדול או ליפרך שכן מרובה כפרתו של היום כדפריך בפ"ק דשבועות (דף ט.) אלא ל"ל דבן זומא לא מחשיב להו פירכות דאדרבה אלימי אלים לק"ו ע"י כך ונכנס אותן חומרי בק"ו וגימא הכי ומה המשנה מקודש לקודש אע"פ שטבל כבר טבילה חשובה במקום קדוש ואע"פ שהוא כהן גדול דקדוש טפי ואע"פ שהוטלה עליו כל עבודת היום וזריז וזהיר טפי מתוך כך ומחמת שכפרת היום מרובה אפ"ה צריך טבילה המשנה מחול לקודש לא כ"ש והאי דלא מטבל במקום קדוש סברא הוא כיון דאכתי לא נתקדש בגבדי קודש בחול: רבי

מצוה לשפשף. תימה אמאי צריך לשפשף והא מסתמא קיימא לן [1] כרבנן דר"א דאסור לאחוז באמה ואמרו ליה רבנן והלא ניצוצות ניתזין על רגליו וכו' אלמא דכשאוחז באמה אין ניצוצות ניתזין על רגליו וי"ל דעפ"כ אי אפשר שלא יהו מעט ניתזין על רגליו דזימנין מישתלי ולאו אדעתיה לאחוז באמה עד לבסוף אי נמי דרבנן מודו לבסוף לדברי ר"א תדע דבפ' כל היד (נדה דף יג.) פריך אשמואל דאמר ליה לרב יהודה שיננא אחוז באמה והתניא ר"א אומר כל האוחז וכו' וכן בפרק כירה (שבת דף מא.) ואי רבנן פליגי מאי פריך מיהו יש לדחות זה דאפילו רבנן לא שרו אלא שלא יוציא לעז על בניו הא לאו הכי לא וההיא דכירה לאו משום הכי הוה והא דרב יהודה אאיגרא הוה קאי ומשמיע למטה וליכא למימר משום ניצוצות אלא משום לכלוך הכותל ומשום האי מילתא לא הוו שרו רבנן מיהו יש להביא ראיה מדאמרינן פרק כילד מבדרכין (ברכות דף מ.) אין מי רגליים כליס אלא בישיבה ובעפר תיחוח אפילו בעמידה וכו' אבל אוחז באמה לא קאמר דאע"ג דמסתמא כמו כן כליס ואמרינן נמי בפרק כל היד (נדה דף נח:) ג' שנאתי וכו' והשיב אוחז באמה ומשמיע ולא הוזכר שם ר"א אלא ש"מ דחזרו רבנן והודו לר"א ואע"ג דלא אשכחן בהדיא לא במשנה ולא בברייתא אחזרו יש לומר כן וה"נ אשכחן בפרק כל היד (שם דף יג:) אמילתא אחריתי דקאמר ר' טרפון תקלץ ידו על טיבורו פי' על שגגע באמתו אמרו לו יש לו קוץ לא יטלנו משמע דרבנן שרו אפילו בלא קוץ אלא דהוו מקשי ליה אודי לן מיהת ביש לו קוץ ובמתני' דהתם באנשים תיקלץ ומסתמא אתיא נמי כרבנן דאין סברא לאוקומיה כר"ט אלמא דחזרו בהן אע"ג דלא אשכחן לה בהדיא וא"ת וכיון דמצוה לשפשף ויש תקנה לשפשף מאי קא פריכי ליה רבנן לר"א אין לו מקום גבוה ואין לו עפר תיחוח מאי אמר להם מוטב יוציא לעז על בניו שהן ממזרים ואל ירמה רשע שעה אחת לפני המקום ואמאי לא אמר להו מצוה לקמן לשפשף וי"ל אם לא יאחוז באמה בלא אז יהיה רוב ניצוצות ניתזים על רגליו ואפילו אם משפשף יהא ניכר ויוציא לעז על בניו וגם יש לו טורח לשפשפן הכל ומיגיה [2]: **אין אדם נכנס לעבודה אפילו טהור עד שהוא טובל.** לאו דוקא לעבודה אלא אפילו לשחיטה דלאו עבודה היא מוכח לקמן דבעי טבילה ואפילו בלאו עבודה רק שנכנס לעזרה וכן מוכיח בירושלמי דקאמר לא סוף דבר לעבודה אלא אפילו שלא לעבודה וכן מוכח לקמן כמו שאפרש בסמוך:

ומה המשנה בין קדש לקדש בו'. תימה לי איכא למפרך מה להתם שכן רולה לעבוד עבודה אבל בטהור הנכנס שלא לעבודה מניין וי"ל דודאי הק"ו אינו אלא בטהור הנכנס כדי לעבוד אלא דמדרבנן גזרו אפילו בנכנס שלא לעבוד גזירה שמא יעבוד וא"ת אכתי ליפרך מה ליום הכפורים כשהוא משנה מקודש לקודש שכן טובל במקום קדוש די"ל דבשאר ימות השנה נמי יטבול במקום קדוש מהאי דינא אבל קשה אם כן כי קאמר בסמוך במאי קא מיפלגי ליטמא דבהא פליגי דלבן זומא טביל במקום קדוש ולר' יהודה לא ועוד דאכתי איכא למפרך מה ליום הכפורים שהוא חמור שלא הוכשרה עבודת יום בכהן הדיוט אלא בכהן גדול או ליפרך שכן מרובה כפרתו של היום כדפריך בפ"ק דשבועות (דף ט.) אלא ל"ל דבן זומא לא מחשיב להו פירכות דאדרבה אלימי אלים לק"ו ע"י כך ונכנס אותן חומרי בק"ו וגימא הכי ומה המשנה מקודש לקודש אע"פ שטבל כבר טבילה חשובה במקום קדוש ואע"פ שהוא כהן גדול דקדוש טפי ואע"פ שהוטלה עליו כל עבודת היום וזריז וזהיר טפי מתוך כך ומחמת שכפרת היום מרובה אפ"ה צריך טבילה המשנה מחול לקודש לא כ"ש והאי דלא מטבל במקום קדוש סברא הוא כיון דאכתי לא נתקדש בגבדי קודש בחול:

אמר להם הממונה פרק שלישי יומא ל.

מלוה לשפשף. בידו ניצוצות של מי רגליים היתזין על רגליו שלא יצא בהן חוץ וגרלה ככרות שפכה שאין מי רגליו מקלחין אלא שותתין וכרות שפכה אינו מוליד וימרו על בניו שאינם שלו: **במקומה.** בנקב פי הטבעת אסור זה לקרות ק"ש: **ידיו בבית הכסא.** ובית הכסא לפנים מהמחילה וזה הכניס ידיו דרך חור שבמחילה: **ורב חסדא אמר אסור.** משום כל עלמותי תאמרנה וגו' (תהלים לה) טעמא משום כל עלמותי אבל משום זוהמת הריח לא וקשיא לרב פפא מתרוייהו: **במקומה נפיש זוהמא.** שחמה היא שלא יצאה לאויר ולא נתפזר ריחה: **הלכה בסעודה.** כלומר הלכה זו אמרו בהלכות סעודה: **אדם.** שיצא מתוך הסעודה להשתין מים נוטל ידו אחת אותה ששיפשף בה ניצוצות: **והפליג.** שהה: **נוטל שתי ידיו.** דכיון שהפליג שעה אחת או שתים הסיח דעתו מסעודתו ולא נזהר לשמור ידיו והן עסקניות: **לא יטול מבחוץ.** שלא יאמרו עליו לא נטל: **ומחזיר הטפיח על האורחין.** ה"ג לה בתוספתא דברכות [פ"ד]. טפיח פך שיוצקין ממנו מים על הידים ומחזירו על האורחים המסובין והשמש מחזירו עליהן ואומר יש בכם הלריך ליטול ואין זאת אלא להודיע שנטל זה [3] שהכניס את ידיו: **לא אמרן.** דלא יטול בחוץ אלא שאינו לריך עוד לאכול אלא לשתות הוא נכנס שהיו רגילין להאריך לשתות בשתיה אחר המזון ומיהו לריך ליטול שמא יתן פרוסה לתוך פיו: **מידע ידיע דאינינא דעתיה.** ולא חשדי ליה: **מתני' לעבודה.** לאו דוקא דאין אדם נכנס לעזרה עד שיטבול וטעמא מפרש בגמרא [4]: **חמש עבילות וכו'.** יליף לה בגמרא [5]: **על בית הפרוה.** על גג לשכת בית הפרוה: **חוץ מזו.** הראשונה שאינה באה חובה ליום הכפורים הרא כל יומא נמי איתא אבל טבילות הבאות חובה ליום"כ כתיב בהן במקום קדוש בעניינא דאחרי מות [6]: **גמ' עבילה זו.** של כל שחרית למה לטיהור: **ומה המשנה מקודש וכו'.** כהן גדול בחמש עבודות ביום"כ המשתנות מחול לפנים ומפנים לחוץ ששני המקומות קדש ועל שניהן עונש כרת הנכנס בטומאה: **טעון עבילה.** בין עבודה לעבודה כדילף בפרקין (דף נב.) וזה הבא מביתו לעזרה שהוא מחול אל הקדש וכו': **סרך עבילה היא זו.** אין כאן חובה מן התורה אלא לסרך ולתפוש בשם עבילה כדי לעלות על נב שאין עבילה אלא לטמאין ולתת לנבו אם יש טומאה עליו ויזכור טומאה ישנה שיש עליו ושכחה ויפרוש מלבא לעזרה היום עד שיעריב שמשו אחר הטבילה ולא יעבוד היום: באחולי

מצוה לשפשף. תימה אמאי צריך לשפשף והא מסתמא קיימא לן [1] כרבנן דר"א דאסור לאחוז באמה ואמרו ליה רבנן והלא ניצוצות ניתזין על רגליו וכו' אלמא דכשאוחז באמה אין ניצוצות ניתזין על רגליו וי"ל דעפ"כ אי אפשר שלא יהו מעט ניתזין על רגליו דזימנין מישתלי ולאו אדעתיה לאחוז באמה עד לבסוף אי נמי דרבנן מודו לבסוף לדברי ר"א תדע דבפ' כל היד (נדה דף יג.) פריך אשמואל דאמר ליה לרב יהודה שיננא אחוז באמה והתניא ר"א אומר כל האוחז וכו' וכן בפרק כירה (שבת דף מא.) ואי רבנן פליגי מאי פריך מיהו יש לדחות זה דאפילו רבנן לא שרו אלא שלא יוציא לעז על בניו הא לאו הכי לא וההיא דכירה לאו משום הכי הוה והא דרב יהודה אאיגרא הוה קאי ומשמיע למטה וליכא למימר משום ניצוצות אלא משום לכלוך הכותל ומשום האי מילתא לא הוו שרו רבנן מיהו יש להביא ראיה מדאמרינן פרק כילד מבדרכין (ברכות דף מ.) אין מי רגליים כליס אלא בישיבה ובעפר תיחוח אפילו בעמידה וכו' אבל אוחז באמה לא קאמר דאע"ג דמסתמא כמו כן כליס ואמרינן נמי בפרק כל היד (נדה דף נח:) ג' שנאתי וכו' והשיב אוחז באמה ומשמיע ולא הוזכר שם ר"א אלא ש"מ דחזרו רבנן והודו לר"א ואע"ג דלא אשכחן בהדיא לא במשנה ולא בברייתא אחזרו יש לומר כן וה"נ אשכחן בפרק כל היד (שם דף יג:) אמילתא אחריתי דקאמר ר' טרפון תקלץ ידו על טיבורו פי' על שגגע באמתו אמרו לו יש לו קוץ לא יטלנו משמע דרבנן שרו אפילו בלא קוץ אלא דהוו מקשי ליה אודי לן מיהת ביש לו קוץ ובמתני' דהתם באנשים תיקלץ ומסתמא אתיא נמי כרבנן דאין סברא לאוקומיה כר"ט אלמא דחזרו בהן אע"ג דלא אשכחן לה בהדיא וא"ת וכיון דמצוה לשפשף ויש תקנה לשפשף מאי קא פריכי ליה רבנן לר"א אין לו מקום גבוה ואין לו עפר תיחוח מאי אמר להם מוטב יוציא לעז על בניו שהן ממזרים ואל ירמה רשע שעה אחת לפני המקום ואמאי לא אמר להו מצוה לקמן לשפשף וי"ל אם לא יאחוז באמה בלא אז יהיה רוב ניצוצות ניתזים על רגליו ואפילו אם משפשף יהא ניכר ויוציא לעז על בניו וגם יש לו טורח לשפשפן הכל ומיגיה [2]: **אין אדם נכנס לעבודה אפילו טהור עד שהוא טובל.** לאו דוקא לעבודה אלא אפילו לשחיטה דלאו עבודה היא מוכח לקמן דבעי טבילה ואפילו בלאו עבודה רק שנכנס לעזרה וכן מוכיח בירושלמי דקאמר לא סוף דבר לעבודה אלא אפילו שלא לעבודה וכן מוכח לקמן כמו שאפרש בסמוך:

ומה המשנה בין קדש לקדש בו'. תימה לי איכא למפרך מה להתם שכן רולה לעבוד עבודה אבל בטהור הנכנס שלא לעבודה מניין וי"ל דודאי הק"ו אינו אלא בטהור הנכנס כדי לעבוד אלא דמדרבנן גזרו אפילו בנכנס שלא לעבוד גזירה שמא יעבוד וא"ת אכתי ליפרך מה ליום הכפורים כשהוא משנה מקודש לקודש שכן טובל במקום קדוש די"ל דבשאר ימות השנה נמי יטבול במקום קדוש מהאי דינא אבל קשה אם כן כי קאמר בסמוך במאי קא מיפלגי ליטמא דבהא פליגי דלבן זומא טביל במקום קדוש ולר' יהודה לא ועוד דאכתי איכא למפרך מה ליום הכפורים שהוא חמור שלא הוכשרה עבודת יום בכהן הדיוט אלא בכהן גדול או ליפרך שכן מרובה כפרתו של היום כדפריך בפ"ק דשבועות (דף ט.) אלא ל"ל דבן זומא לא מחשיב להו פירכות דאדרבה אלימי אלים לק"ו ע"י כך ונכנס אותן חומרי בק"ו וגימא הכי ומה המשנה מקודש לקודש אע"פ שטבל כבר טבילה חשובה במקום קדוש ואע"פ שהוא כהן גדול דקדוש טפי ואע"פ שהוטלה עליו כל עבודת היום וזריז וזהיר טפי מתוך כך ומחמת שכפרת היום מרובה אפ"ה צריך טבילה המשנה מחול לקודש לא כ"ש והאי דלא מטבל במקום קדוש סברא הוא כיון דאכתי לא נתקדש בגבדי קודש בחול: רבי

לא אמרן אלא לשתות. פירש ריב"ץ דלמטה ידו אחת קלי, לריך ליטול בפנים פן יתקדשו שלא נגע לאכול אבל לאכול נוטל מבחוץ ולאין כאן חשד דודאי נגע [ד]אגיעה דעתיה ליתן פרוסה בתוך פיו אם לא נגע, אמר רב נחמן אגא אפילו לשתות מידע ידעי אגיעה דעתאי, שלא הייתי שותה בלא נטילה לאחר שישפוף מי רגליים. אבל מתוך פירוש הקונטרס משמע דקאי אהפליג נוטל שתי ידיו אפילו נכנס לשתות שמא יתן פרוסה לתוך פיו, אבל משום שתיה לא דהטעמא הכי זה מגבי הרוח, על כן נראה כפירוש ריב"ץ. ומהך שמעתא משמעינן דכל אדם שהשתין מים ושפשף בידו לריך ליטול מיד אומו יד שישפוף, והיכא דהפליג שעה אחת או שתים לפירוש הקונטרס לריך ליטול שתי ידיו ואע"פ שלא שהה כל כך שיסתרך שיחוי בדבה למפרע [כד]אמרינן בערבי פסחים [קב, ב]. ופירש הקונטרס לעבודה לא דוקא. מיהו בכל הספרים שלנו וגם בפר"ח גרס אין אדם נכנס לעזרה לעבודה, ואמאי נקטיה. והכי נמי משמע בגמ' דלא מפיק ליה בן זומא אלא מקל ואומר דהכן גדול ביום הכפורים שמשנה מנגדי קדש לבגדי קדש כו', דהייט לסרך עבודה, ואפילו ר' יהודה לא פליג עליה, דליכא ביניהו אלא לענין למיקם בעשה, אבל (מאי) [אין] הכי נמי בעי לסרך עבודה. אבל קשה לריבינו מדאמרינן בגמרא ומי אמר ליה ר' יהודה הך סברא והתניא מלוכה עומד ועומד ומטבל בשבר ניקבור ר' יהודה אומר אינו לריך לטבול שכבר טבל כו', ומלוכה ודאי לא עביד עבודה. וי"ל דהכנסת ידיו לבהונות [הייטו] לסרך עבודה. אבל קשה לרבינו

ז א ב מיי' פ"ג מהלכות ק"ש הלכה יא [נוב ש"ע א"ח סי' עו סעיף ה רב אלפס ברכות פ"ג דף יח:]: **ח** ג ד מיי' פ"ז מהלכות ברכות הלי' מ' [נוב"ע א"ח סי' קע סעיף א רב אלפס סוף פ"ח דברכות דף מו:]: **ט** ה מיי' פ"ה מהלכות בית"מ מקדש הלכה ד: **י** ו מיי' פ"ב מהל' עבודת יום"כ הלכה ב: **יא** ז ח שם הלכה ג:

רבינו חננאל

ואוקימנא המטיל מים צריך קידוש ידים משום דמצוה לשפשף הניצוצות הניתזין על רגליו כשמשתין. ורגליו משום הניצוצות עצמן. ואיסורא נמי איכא מפני שנראה כאילו מי רגלים אינן יוצאין בקילוח אלא בשתיתה ככרות שפכה, לפיכך ניתזות הניצוצות על רגליו, ומי שהוא כרות אינו מוליד, ונמצא מוציא לעז על בניו שהן ממזרין. **אמר רב פפא צואה** במקומה. כלומר [במקום] הטנופת בחורו של אדם שיוצאה ממנו, אפילו אם אינה נראית אלא כשיושב לעשות צרכיו, אסור לקרות קרית שמע כנגדה משום דנפיש זוהמא ולא דמיא לצואה על בשרו. ת"ר הלכה בסעודה אדם יוצא להשתין נוטל ידו אחת ונכנס. דיבר עם חבירו והפליג נוטל שתי ידיו ונכנס. הני מילי לסעודת אכילה[1], אבל לשתיה נכנס ויושב במקומו ואחר כך נוטל ידיו. [**מתני'**] אין **אדם נכנס לעבודה** אפילו הוא טהור עד שטובל כו'. שאלו לבן זומא כיון שהוא טהור טבילה זו למה. אמר להם ומה כהן גדול ביום הכפורים שטבל ועשה תמיד של שחר, בשיבא לעשות עבודת היום, הוא טובל עוד טבילה אחרת מפני שצריך טבילה. [2] (הנכנס לעבודה מתחילה אינו דין שצריך טבילה]. ור' יהודה אומר סרך טבילה זו. כלומר, מנהג החמירו עליו כדי שישים בלבו ואולי יזכור שיש בידו טומאה ויפרוש.

1) ר"ל דה"מ דיטול ליטול מבחוץ לשעתא אחילה.
2) נראה דס"ל.

תוס' ישנים

(המשך) מדאמר לקמן אינשא אינשא ליה מהו שישמה סכין אחוכה לשחוט כו' מינבי לרבנן עד כאן לא קאמרי רבנן התם אלא דלא עביד עבודה פי' והייט רבנן דר' יהודה דאמרי שם אלוקרעין ומולין משום דדייסי בטומאה אבל שאר אדם לא, מכלל דר' יהודה מלריך לטבול שאר אדם אפילו אין שם עבודה.

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גמ' אמר ר"פ לוחה במקומה. נ"ב משום דקתני מתני' כל המיסך רגליו טעון טבילה לטעמא שמא שמרים לוחה על בשרו נאסרו אותה הכא הך דר"פ הגם דעיקר מקומו שייך בפרק מי שמתו ש"י:

מוסף רש"י

ידיו בבית הכסא. מחילה יש ביניו לבין בית הכסא ופעמי ידיו לפנים מן המחילה (ברכות כה.). ועשרה קדושין. ידיו ורגליו מן הכיור (לעיל יח.). **בו ביום.** ביום הכפורים, ולקמן (לב.) ליף להו מקרא (שם). **על בית הפרוה.** שהיתה בנויה בתוך עזרה מקודשת (שם). חוץ מזו. עבילה דאשמה שאינה באה בשביל יום"כ, שאף כל יומא הנה שניו אין אדם נכנס לעזרה אפילו טהור עד שיטבול, אבל עבילות הבאות מחמת יום"כ בעינן מקום קדוש (שם).

תוס' ישנים

מצוה לשפשף. אומר ר"ת כי מכאן יש ללמוד שהנכנס להשתין מים אין לריך ליטול ידיו אם לא שיפשף, ואם שיפשף מיהא נראה דאין לריך לברך על נטילת ידיים, מידי דהוה אנוגע ידיו במקום הטיופת או היו רגליו מלוכלכות בטיט ובלוחה. ואפילו אחר יצר לא היה רגיש מאיר רגיל לברך, אך רגיש רגיל לברך אחר יצר. [ו]הא"ר אלחנן היה רולה לדמות דהא כל המטיל מים טעון קידוש, דמשמע אפילו ליכא כלל ניצוצות דלא פליג רבנן בקידוש, ה"ה לענין (עבילה) [נטילה]. אך י"ל דמ"מ נהי דגבי קידוש ידים לא פליג רבנן, נטילה לתפילה מיהא לא מלינו שהלריכו בכל ענין, והילכך לא לריך. ומיהו היכא דשיפשף ודאי לריך ליטול אותו יד כדאמרינן בסמוך גבי סעודה אדם יולא להשתין מים נוטל ידו אחת וכו', והוא הדין לתפילה ולדברי תורה. אבל אין לריך לברך כמו כדפירשתי. **צואה על בשרו כו'.** במקום שמכוסה (בכובע) [בבגדיו] מיירי, דאי במקום מגולה אפילו על הקרקע לריך להרחיק ד' אמות.